

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye, Ziraat, Ticaret ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/144)

T. C.

Başvekâlet

14 . III . 1957

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı: 71 - 542/740

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkındaki muaddel Amerikan Kanununun I nei bölümü hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 28 . II . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Memleketimizin ihtiyacı bulunan bazı zirai maddelerin 480 sayılı Kanundan faydalanarak Amerika Birleşik Devletlerinden temini maksadiyle, Hükümetimiz ile Amerika Birleşik Devletleri arasında 12 Kasım 1956 tarihinde münakit Anlaşmaya ek olarak 25 Ocak 1957 tarihinde yeni bir Zirai Emtia Anlaşması imza edilmiş bulunmaktadır.

Bahis konusu Anlaşma hükümlerine göre 7,4 milyon dolâr kıymetinde 100 000 ton buğday, 2,2 milyon dolâr kıymetinde 40 000 ton arpa, 2,5 milyon dolâr kıymetinde 40 000 ton mısır, 500 000 dolâr kıymetinde 250 ton konserve sığır eti, 600 000 dolâr kıymetinde 1.230 ton peynir, 30 000 dolâr kıymetinde 150 ton süt tozu ve 3,9 milyon dolâr kıymetinde 10 000 ton nebatî yağ Türk parası karşılığında Amerika Birleşik Devletlerinden mubayaa edilecektir. Temin edilen malların meemu kıymeti 19,4 milyon dolâra baliğ olmaktadır.

Adı geçen emtia bedeli Türkiye'de Türk lirası ile ödenecek ve Amerika Birleşik Devletleri namına T. C. Merkez Bankasında hususi bir hesaba yatırılacaktır. Bu meblâğın % 50 si Amerika Birleşik Devletlerinin memleketimizdeki masraflarının karşılanmasına tahsis edilecek diğer % 50 si ise iktisadi kalkınma projelerine tahsis edilmek üzere kredi olarak verilebilecektir.

Yukardaki izahattan da anlaşılacağı üzere, mezkûr Anlaşma tarafımızdan her hangi bir döviz tediyesini istilzam etmemektedir.

Memleketimiz menfaatlerine uygun görülen işbu Anlaşmanın tasdiki Türkiye Büyük Millet Meclisinin Yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No: 1/144
Karar No: 28

29 . V . 1958

Yüksek Reisliğe

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası, ilgili hükümet temsilcilerinin huzuru ile tetkik ve müzakere edildi.

Gerek esbabı mucibe lâyihasında zikredilen hususlar ve gerekse temsilcilerin verdikleri izahat encümenimizce uygun mütalâa edildiğinden lâyiha aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince Ziraat Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe saygıyla sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi Mazbata Muharriri
İzmir Kastamonu
M. Çavuşoğlu B. Aktas

Adana	Bursa	Çorum
H. Eroğlu	Y. Teksel	S. Baran
Çorum	Gaziantep	Giresun
K. Terzioğlu	A. Ocak	H. Bozbağ
Giresun	İstanbul	İzmir
M. Şener	F. Ulaş	N. Pınar
İzmir	Konya	Manisa
İ. Sipahioğlu	H. R. Atademir	H. Bayur
Mardin	Mardin	Muğla
V. Dizdaroğlu	A. Uras	N. Özsan
		İmzada bulunamadı
Nevşehir	Sivas	Sivas
M. H. Ürgüblü	N. Çubukçu	H. Değer
		İmzada bulunamadı
Sivas	Sivas	Urfa
N. İlter	E. İmer	E. M. Karakurt

Ziraat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ziraat Encümeni
Esas No: 1/144
Karar No: 27

24 . VI . 1958

Yüksek Reisliğe

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası, encümenimizde ilgili Hükümet mümessillerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi:

Kanun lâyihası ve mucip sebepleri encümenimizce de yerinde mütalâa edilerek aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

Ziraat Encümeni Reisi Bu Mazbata Muharriri
Muğla Kütahya
T. Akarca İ. Haznedar

Kâtip	
Kütahya	Ağrı
İ. Haznedar	S. Yatağan
Ankara	Aydın
A. Üstün	N. İyriboz
	İmzada bulunamadı
Aydın	Balıkesir
E. Torunlu	F. Onat
Kars	Kastamonu
B. Öcal	N. Batır
Samsun	Samsun
A. Eker	H. Tekay
Sinob	Tekirdağ
Ö. Özen	A. Paker
	Uşak
	A. Ural

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No: 1/144
Karar No: 4

8 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası, encümenimizde ilgili Hükümet mümessillerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi:

Kanun lâyihası ve mucip sebepleri encümenimizde de yerinde mütalâa edildiğinden lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

Ticaret Encümeni Reisi Mazbata Muharriri
Konya Manisa
N. Tahralı *N. Sadi Altuğ*

Kâtip
Konya Adıyaman
M. Güzelkılınç *S. Turanlı*
Ankara Antalya
H. O. Bekata *M. Ak*
Çorum Erzincan
F. Hacirecepoğlu *N. Yıldırım*
İzmir Konya
N. İncekara *Ö. Şeker*
Malatya Antalya
K. Sürenkök *İ. Subaşı*
Ordu Samsun
K. Sağra *S. Çonoğlu*
İmzada bulunamadı
Kastamonu
Z. C. Bakiçelebioğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/144
Karar No. 32

23 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkındaki muaddel Amerikan Kanununun 1 nei kısmı hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdikı hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 14 Mart 1957 tarihli ve 71 - 542/740 sayılı tezkeresiyle gönderilen ka-

nun lâyihası Hariciye, Ziraat ve Ticaret encümenleri mazbataları ile birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Hariciye ve Maliye vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde belirtilen mucip sebeplere istinaden kurak geçen senelerin neticesi olarak piyasamızda darlığı hissesidilen bâzı zirai maddelerle gıda maddelerinin memleketimize ithalini temin etmek üzere Hükümetimizle Amerika Birleşik Devletleri Hü-

kümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdikını istihdaf etmektedir.

Lâyihanın sevkini mucip sebepler encümenimize yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve birinci maddesi kelime değişikliğiyle kabul ve ikinci maddesi, anlaşmalar gereğince ithal edilmiş ve edilecek olan gıda maddelerinin gümrük ve sair vergi ve resimlerden muafiyeti, evvelce kabul edilmiş ve halen meriyette bulunan 6969 sayılı Kanunla temin edilmiş olduğundan tedvinine lüzum görülmiyerek tay ve mütaakıp maddeleri madde numaraları teselsül ettirilmek suretiyle Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere, Yüksek Reislige sunulur.

Reis	Reisvekili	Mazbata M.
Balıkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin

Kâtip		
Diyarbakır	Afyon K.	Afyon K.
M. H. Ünal	R. Çerçel	N. Topcuoğlu
Afyon K.	Artvin	Çorum
M. Â. Ülgen	Y. Gümüşel	H. Bulgurlu
Diyarbakır	İsparta	İstanbul
H. Turgut	T. Tırlı	M. Erdener
İstanbul	İstanbul	İstanbul
N. Karşan	İ. Sevel	N. N. Yücel
Kastamonu	Konya	Manisa
M. İslâmoğlu	M. Bağrıaçık	S. Mıhçıoğlu
Nevşehir	Rize	Rize
N. Önder	H. Agun	İ. Akçal
Siird	Sinob	Trabzon
M. D. Süalp	Ö. Özen	İ. Şener
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkındaki muaddel Amerikan Kanununun I. bölümü hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkındaki muaddel Amerikan Kanununun I. bölümü hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşma tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Birinci maddede mezkûr Anlaşma gereğince ithal olunmuş veya olunacak 100 000 ton buğday, 40 000 ton arpa, 40 000 ton mısır, 250 ton konserve sığır eti, 1 230 ton peynir, 150 ton süt tozu ve 10 000 ton pamuk yağı ve veya soya fasulyesi yağı ve bunların emniyet ve selâmetle naklini sağlamak üzere beraber gelmesi zaruri her çeşit ambalâj maddeleri, bölme ve örtü malzemesi ve çuvallar, Giriş Gümrük Vergisiyle hususi idare ve belediyele- re ait her türlü vergi, resim, hare ve zamların- dan, sundurma ve antrepo ücretleriyle Rihtım Resminden ve ithal esnasında alınan sair bilû- mum vergi, resim ve harclardan muaftır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde mer- iyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icra- ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

28. II. 1957

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	M. C. Bengü
Devlet Vekili ve	
Millî Müdafaa V. V.	Devlet Vekili
Ş. Ergin	E. Kalafat
Devlet Vekili	Adliye Vekili
C. Yardımcı	H. A. Göktürk
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
	N. Gedik
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
	H. Polatkan

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkındaki muaddel Amerikan Kanununun 1 nci kısmı hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşmanın tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Zirai maddeler ticaretinin geliştirelmesi ve yardımlaşma hakkındaki muaddel Amerikan Kanununun 1 nci kısmı hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında münakit 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmaya ek 25 Ocak 1957 tarihli Anlaşma tasdik olunmuş- tur.

MADDE 2. — Hükümetin 3 nü maddesi 2 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 4 nü maddesi 3 nü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Maarif Vekili	Nafia Vekili ve
A. Özel	Hariciye V. V.
İkt. ve Ticaret Vekili	E. Menderes
A. Aker	Sıh. ve İç. Mua. Vekili
Güm. ve İnh. Vekili	N. Körez
H. Hüsmen	Ziraat Vekili
Münakalât Vekili	E. Budakoğlu
A. Demirer	Çalışma Vekili
	Mümtaz Tarhan
İşletmeler Vekili	
S. Ağaoğlu	

ZİRAİ MADDELER TİCARETİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE YARDIMLAŞMA HAKKINDAKİ MUADDEL KANUNUN I. BÖLÜMÜ GEREĞİNCE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ HÜKÜMETİ ARASINDA MÜNAKİT 12 KASIM 1956 TARİHLİ ZİRAİ EMTİA ANLAŞMASINA EK ANLAŞMA

Zirai maddeler ticaretinin geliştirilmesi ve yardımlaşma hakkındaki muaddel Kanunun I. bölümü gereğince 12 Kasım 1956 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan Zirai Emtia Anlaşmasına aşağıdaki şekilde ek bir Anlaşma yapılmıştır:

(1) Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, en geç 30 Haziran 1957 tarihine kadar, aşağıda gösterildiği şekilde munzam emtia ve navlun bedelleri finansmanını temin edecektir:

	İhraç piyasa kıymeti (milyon dolâr)
Buğday	7,40
Arpa	2,20
Mısır	2,50
Konserve sığır eti	0,50
Peynir	0,60
Süt tozu	0,03
Pamuk tohumu ve/veya soya fasulyesi yağı	3,90
Navlun (tahminî)	2,27

Yekûn	19,40

ve

(2) İşbu Ek Anlaşma gereğince yapılacak emtia satışlarının neticesi olarak Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti hesabına teraküm edecek liralara Amerika Birleşik Devletleri Hükümetince aşağıdaki şekilde kullanılacaktır:

(a) Kanununun 104 ncu maddesinin (a), (f), (h) ve (i) fıkralarına uygun olarak yapılacak masraflar da dâhil olmak üzere, Amerika Birleşik Devletlerinin Türkiye'deki masraflarının karşılanması için 8 480 000 dolâr karşılığı Türk lirası;

(b) Kanununun 104 (j) fıkrasında derpiş edildiği neviden yardım temin etmek için, âzami 1 220 000 dolâr karşılığı Türk lirası;

(c) Çok taraflı ticareti ve iktisadi gelişmeyi inkişaf ettirmek maksadiyle Türkiye Cumhuriyetine yapılacak ikrazat için, 9 700 000 dolâr karşılığı Türk lirası. Bu nevi ikrazata ait müddet ve şartlar her iki Hükümet arasında akdedilecek ek bir anlaşmaya dercolunacaktır.

Bu Anlaşmanın hükümleri 12 Kasım 1956 tarihli Anlaşmanın hükümlerine ek olup o hükümlerin yerine ikame edilmiş değildir ve 12 Kasım 1958 tarihli Anlaşmanın bütün ilgili hükümleri aynen bu Anlaşmaya da tatbik olunur.

Bu Ek Anlaşma imzası tarihinde yürürlüğe girer.

Yukardaki hususları tasdiklan, bu maksatla yetkili kılınmış her iki taraf mümessilleri işbu Ek Anlaşmayı imzalamışlardır.

1957 Ocak ayının bu 25 nei gününde Ankara'da İngilizce iki nüsha halinde tanzim edilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri
Hükümeti adına
Fletcher Warren

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına
Melih Esenbel